

7.12.2021

Sähkömarkkinoiden ajankohtaiset

Sähkömarkkinatoimikunta 14.12.2021

FINGRID

- Alkuperätakuun lainsäädännön muutokset / Kaija Niskala
- Siirto-oikeuksien käyttöönoton tilanne / Satu Viljainen
- Yksitasemallin käyttöönotto Pohjoismaissa / Marja Eronen
- Tiedonvaihdon kehitysfoorumi / Tuomas Rauhala
- Fingridin pilotti: Vastakaupat päivänsisäiseltä markkinalta / Juha Hiekkala
- Sähköjärjestelmävisio / Mikko Heikkilä

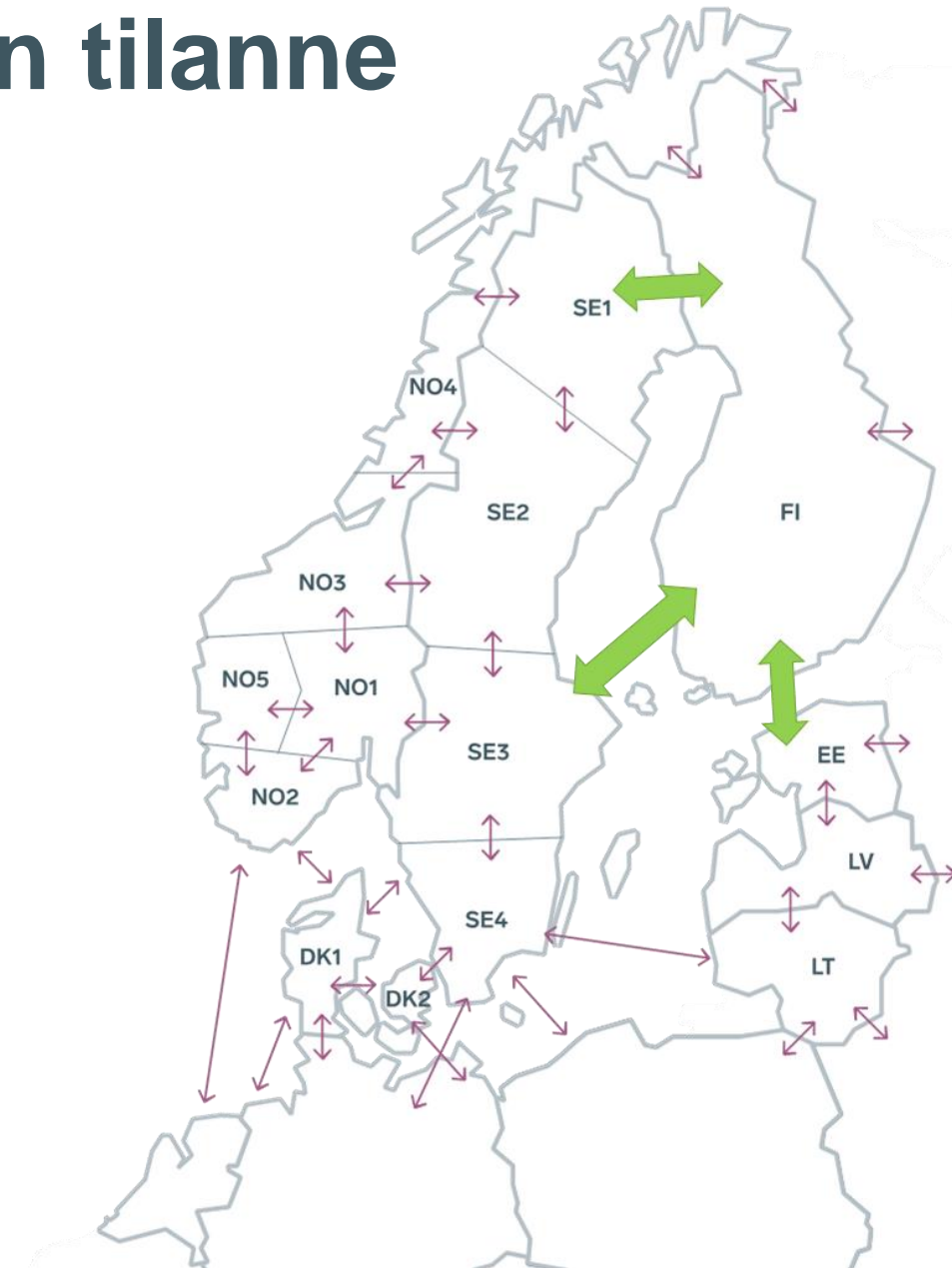
Alkuperätakuun lainsäädännön muutokset

- Alkuperätakuun laki tulee voimaan 3.12.2021, asetus valmisteilla
- Alkuperätakuupalvelun ehdot muuttuvat uuden alkuperätakuulainsäädännön täytäntöönpanon myötä
 - Energiavirastolla meneillään julkinen kuuleminen 17.12. saakka.
- Uusien palveluehtojen vahvistaminen vaatii uuden sopimuksen allekirjoittamisen, tehdään tammikuun aikana
- Sähkölle, joka on tuotettu ennen 1.1.2022, myönnetään alkuperätakuut kumotun lain mukaisesti tammikuussa 2022
- Tavoitteena markkinan toiminnan jatkuminen keskeytyksettä
- Arvio standardin EN16325 uusinnasta; valmis 2023?

Siirto-oikeuksien käyttöönoton tilanne

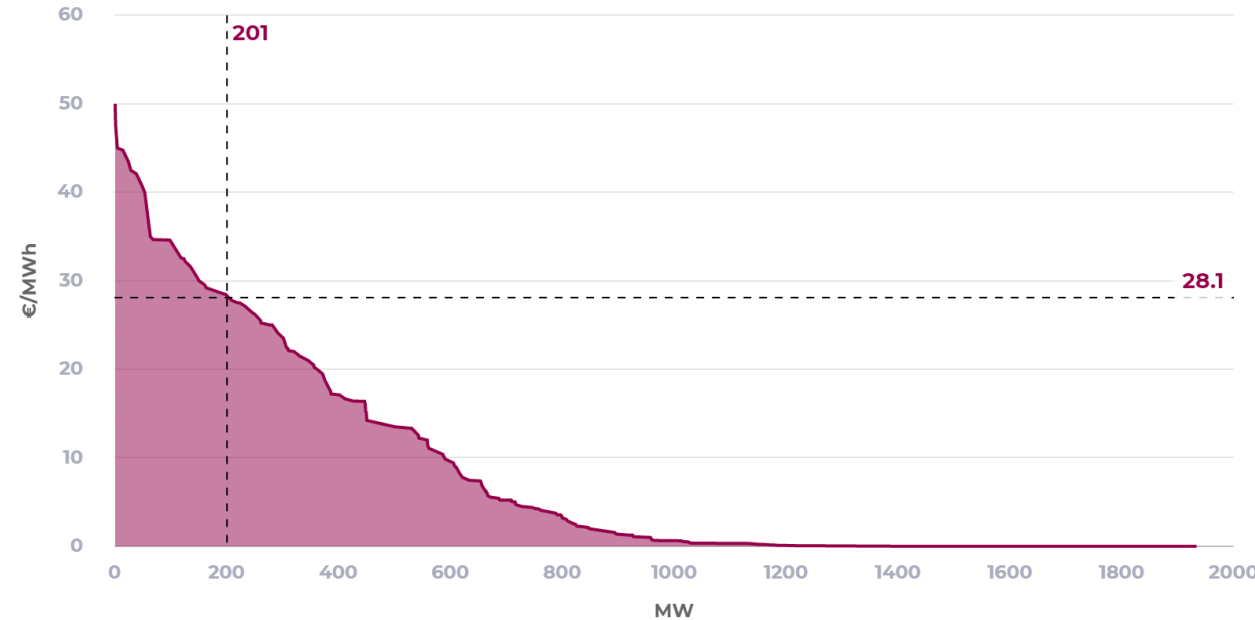
- Energiavirasto ja Viron regulaattori ovat 11/2021 pyytäneet ACER:n tulkintaa mm. siitä, voidaanko siirto-oikeuksia myöntää ilman FCA-asetuksen mukaista pitkän aikavälin kapasiteetin laskentamenetelmää
- ACER:n pitää vastata kirjallisesti 3 kk kuluessa
- Siirto-oikeuksien käyttöönoton aikataulut täsmentyvät, kun ACER:n vastaus on saatu
- Ruotsin rajalla päätöstä suojausmahdollisuuksien riittävydestä ei ole vielä tehty
- Jos Energiavirasto ja Ruotsin regulaattori eivät pääse yksimielisyyteen, niin ACER ratkaisee (6 kk määräaika)

Yleistä siirto-oikeuksista

FCA-asetuksessa mm. seuraavat siirto-oikeuksia koskevat säännökset:

- Siirto-oikeudet ovat tuotteita, joissa referenssihintana on kahden tarjousalueen välinen hintaero
- Siirto-oikeuksia myönnetään vähintään vuosi- ja kuukausituotteina
- Siirto-oikeuksien kaupankäynti toteutetaan huutokauppana eurooppalaisella markkinapaikalla:
<https://www.jao.eu/auctions#/>
- Myönnettävien siirto-oikeuksien volyymi määritetään pitkällä aikavälillä käytettävissä olevan siirtokapasiteetin perusteella

Kuva: JAO (Joint Allocation Office)

Single price go-live in the Nordics

- Go-live on 1. November completed successfully at all TSOs and in common services delivered by eSett and NOIS
- First invoicing completed successfully by eSett on 22. November
- Too early to make analysis of BRP behavior; so far, no changes seen
 - Mitigation measures effectiveness to be followed up and reported on quarterly basis to the Nordic TSOs Market Steering Group (MSG)
- New imbalance prices published in Transparency platform, eSett and Nord Pool
 - Some changes done after go-live on Nord Pool homepage
- VoAA and IC published in [eSett's Public data](#) and [Fingrid's Open data](#) from 1. November

Tukkumarkkinoiden tiedonvaihdon sidosryhmäfoorumi

- Fingrid on perustanut uuden tukkumarkkinoiden tiedonvaihdon kehitykseen keskittyvän sidosryhmäfoorumin, jonka tarkoitus on lisätä kehityksen avoimuutta ja sidosryhmien välistä vuoropuhelua
- Tavoitteena
 - Keskustelu ajankohtaisista tiedonvaihdon kehitystarpeista
 - Ratkaisuehdotusten ja toimintamallien linjaaminen
 - Tarjota kanava sidosryhmien näkemysten kuulemiselle
- Foorumin ensimmäinen kokous pidettiin 19.11.2021, jatkossa noin kerran vuosineljänneksessä
 - agendalla 1. kokouksessa ryhmän tavoitteet ja EDIEL/MSCONS sanomaformaatin käyttötapa
- Foorumin toiminta avointa
 - Materiaalit tulevat olemaan julkisesti saatavilla
 - Aktiiviset tukkumarkkinoiden tiedonvaihdon sidosryhmät toivotetaan tervetulleeksi kokouksiin

Fingridin pilotti: Vastakaupat päivänsisäiseltä markkinalta (intraday)

- **Mitä:** Fingrid kokeilee 26.11.2021-26.11.2022 päivänsisäisen markkinan kaupankäynnin soveltamista siirtojenhallintaan ja jo vahvistettujen markkinasiirtojen takaamiseen rajasiirtoyhteysien häiriöissä. Pilotti ei vaikuta rajasiirtokapasiteetin myöntämiseen sähkömarkkinoille eikä edellytä järjestelmämuutoksia Fingridin tai sähköpörssien asiakkailta, jotka osallistuvat päivänsisäiselle markkinalle.
- **Miten ja milloin:**
 - Rajasiirtoyhteysien häiriössä Fingrid ratkaisee käyttöhetken tilanteen nykyisillä vastakauppaamisen toimintamalleilla (säätösähkömarkkinan erikoissäädöt ja kiinteät kaupat).
 - Järjestelmän käyttövarmuuden varmistamisen jälkeen Fingrid päivittää yhteysien markkinakapasiteetit.
 - Tämän jälkeen Fingrid suorittaa vastakaupat käyttövuorokauden loppuun niille tunneille, jossa jo taatut markkinasiirrot ylittävät rajasiirtoyhteysien häiriön jälkeisen siirtokyvyn. **Pilotissa kantaverkkoyhtiö voi suorittaa vastakauppoja nykyisten toimintamallien ohella, myös päivänsisäisen markkinan ostoilla tai myynneillä, markkinan avauduttua (15.00 EET) aina tuntia ennen käyttöhetkeä (t-60min) asti.**
- **Lisätietoja:** <https://www.fingrid.fi/sivut/ajankohtaista/tiedotteet/2021/paivansisaisen-markkinan-kaupankaynti-hairioiden-aikaisessa-siirtojenhallinnassa--pilotti-kaynnistyi-26.11.2021/>.

Sähköjärjestelmävisio kilpailukykyiselle ja hiilineutraalille Suomelle

Mitä hiilineutraalius edellyttää
Suomen sähköjärjestelmältä ja kantaverkolta?
”Hardware”

+

Millaisilla sähkömarkkinaratkaisulla uusi
järjestelmä toimii?
”Software”

= Sähköjärjestelmävisio

